

Problemes cardiovasculars i patologia crònica de salut mental i addiccions. Anys 2012-2017

Les malalties de l'aparell cardiovascular són la segona causa de mort a Catalunya, amb un 27% del total de les defuncions (el 29% en les dones i el 25% en els homes). Aquest conjunt de malalties comporta un gran impacte sobre la qualitat de vida de les persones afectades, molts anys de vida perduts i una gran despesa econòmica. Els pacients amb patologia crònica de salut mental i addiccions (PC SMA) tenen més factors de risc cardiovascular (FRCV) que la població global de Catalunya. Els FRCV són determinants en el risc de patir una malaltia cardiovascular. En aquest document s'estudien els FRCV per edat i sexe, en comparació amb la població sense PC SMA, les taxes territorials i els esdeveniments cardiovasculars en el període 2012-2017.

CARACTERÍSTIQUES DEMOGRÀFIQUES

L'any 2017, la població amb PC SMA presenta una distribució bimodal: hi ha un primer pic cap als 15 anys en els homes i als 18 en les dones, i un segon entre els 40 i 55 anys en els homes i entre els 45 i 60 anys en les dones.

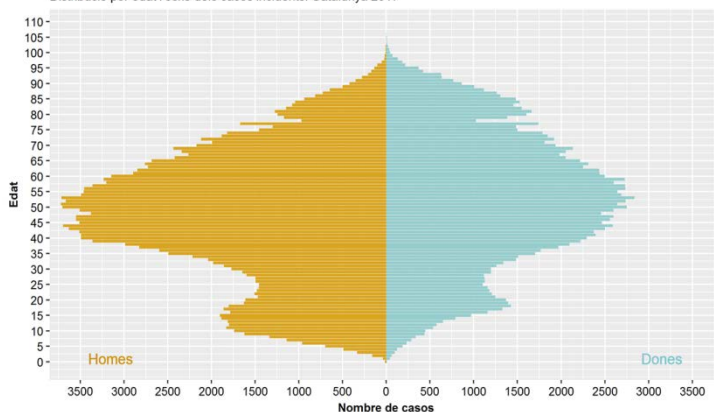
Les taxes dels diferents FRCV, entre aquest col·lectiu, són més grans en tots els grups d'edat i sexe que entre la població sense PC SMA. Les diferències són més importants entre els homes i, sobretot, entre els de 20 i els de 60 anys.

Les persones amb PC SMA tenen més FRCV que les que no tenen PC SMA.

El nombre de FRCV augmenta amb l'edat, tant en els homes com en les dones, com també ho fa la coexistència de diferents factors. Més del 75% dels majors de 45 anys i al voltant del 90% en els que tenen més de 64 anys tenen algun FRCV.

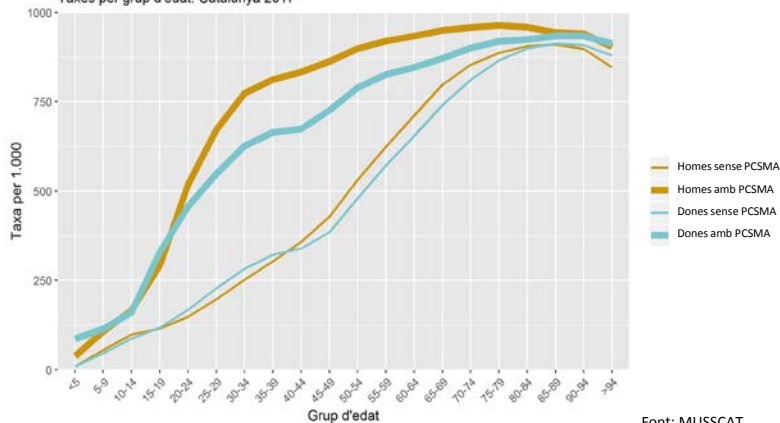
Quatre de cada deu persones menors de 45 anys presenten com a mínim un FRCV.

Pacient crònic de salut mental i addiccions
Distribució per edat i sexe dels casos incidents. Catalunya 2017

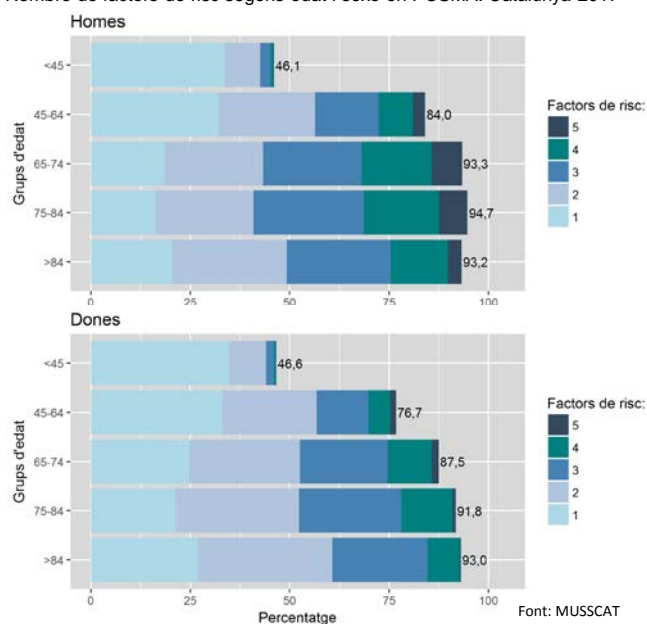
Font: Registre de morbiditat i utilització de serveis sanitaris de Catalunya (MUSSCAT)

Algun factor de risc cardiovascular
Taxes per grup d'edat. Catalunya 2017

Font: MUSSCAT

Nombre de factors de risc segons edat i sexe en PC SMA. Catalunya 2017

Font: MUSSCAT

En la població global de Catalunya només són dues de cada deu persones ([vegeu l'Informe breu núm. 20](#)).

FRCV SEGONS GRUP D'EDAT I SEXE I PCSMA

Hàbit tabàquic: entre els menors de 15 anys, les taxes són baixes i sense diferències en relació amb el sexe o al grup PCSMA. A partir d'aquesta edat, les taxes s'incrementen fins als 60 anys en els homes i als 55 en les dones. En aquests trams d'edat, les persones amb PCSMA tenen taxes més del doble en relació amb les de les persones sense PCSMA. Després decreixen, en tots els grups. En el cas de les dones, pràcticament desapareixen les diferències, mentre que en els homes, malgrat disminuir, la taxa és encara d'un 80% més en els majors de 75 anys que tenen PCSMA.

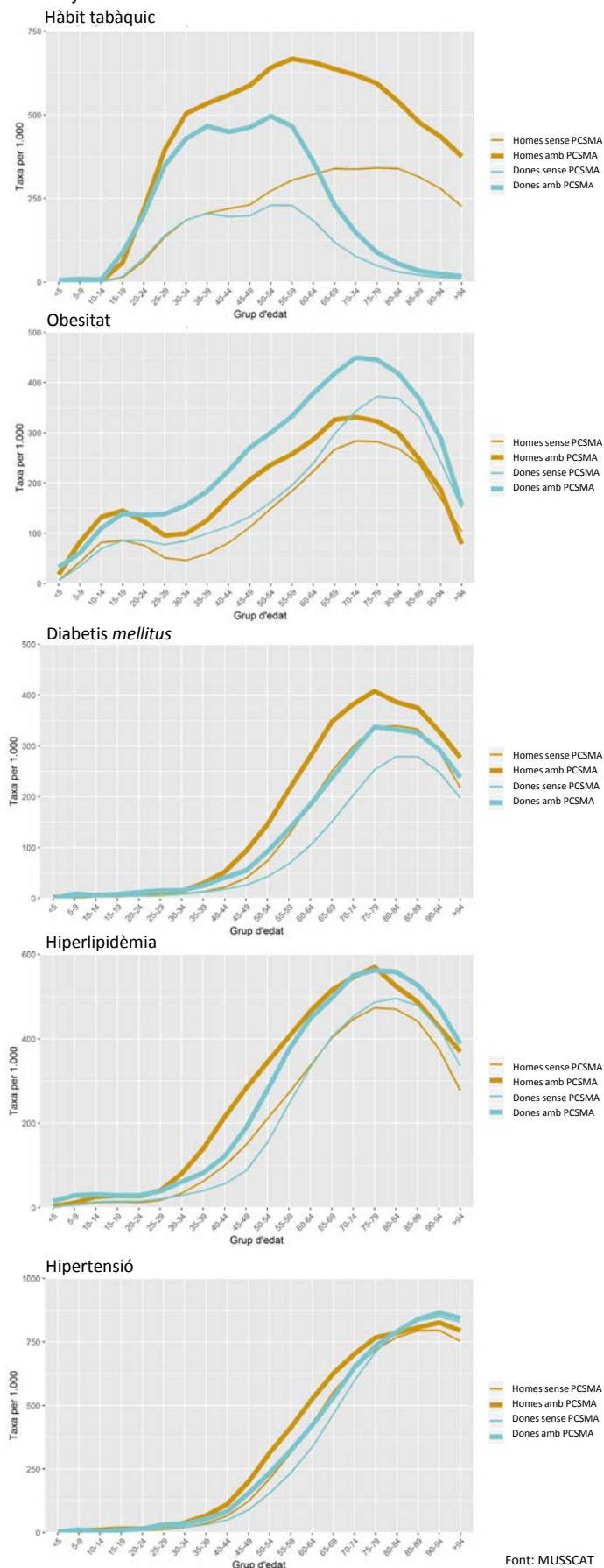
Obesitat: les taxes d'obesitat entre els joves mostra un pic al voltant del grup de 15 a 19 anys; els nois tenen unes taxes lleugerament superiors a les noies i les persones amb PCSMA un 60% més que les que no en tenen. En la població adulta, hi ha un altre pic entre els 70 i 80 anys, i les dones tenen unes taxes més elevades que els homes. Les persones amb PCSMA també tenen taxes més elevades que les que no en tenen, i la taxa màxima és entre els 30 i 50 anys.

Diabetis mellitus (DM): els homes i les dones entre 40 i 60 anys amb PCSMA presenten el doble de DM que els homes i les dones de la mateixa edat sense PCSMA.

Hiperlipidèmia: les taxes són més elevades a partir dels 30 anys i són màximes al voltant dels 75 anys. Entre els 30 i 60 anys són superiors en els homes, i a partir dels 75 anys ho són en les dones.

Hipertensió: a partir dels 35 anys les taxes incrementen amb l'edat i són màximes al voltant dels 90 anys. Són més elevades en els homes que en les dones, i entre les persones amb PCSMA. És el FRCV que presenta menys diferències en relació amb el sexe i la població general o amb PCSMA.

Presència de factors de risc cardiovascular segons edat, sexe i PCSMA. Catalunya 2017

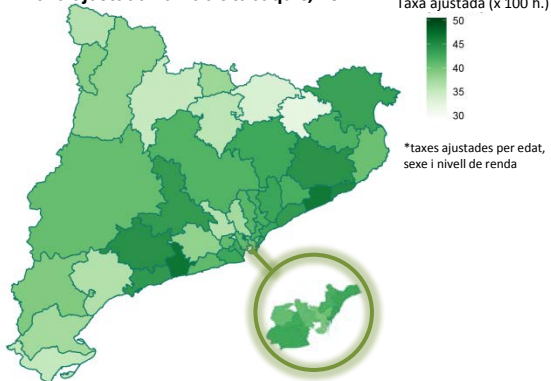

DISTRIBUCIÓ TERRITORIAL DE LES TAXES DELS FRCV DE LES PERSONES AMB PCSMA

Les taxes per àrea de gestió assistencial (AGA) de l'any 2017 dels diferents FRCV es presenten ajustades per edat, sexe i nivell de renda.

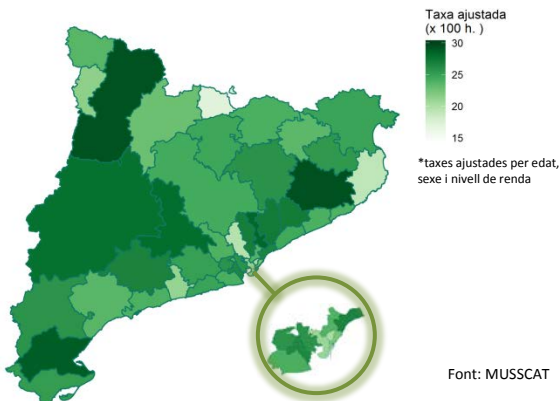
Hàbit tabàquic: és un dels FRCV amb taxes més elevades i presenta diferències territorials en la prevalença. Les AGA amb taxes més baixes són Garrotxa, Ripollès, Alt Urgell i Montsià, i les més altes són Baix Penedès, Alt Maresme, Selva Marítima i Alt Camp i Conca de Barberà.

Taxa ajustada* d'hàbit tabàquic, 2017

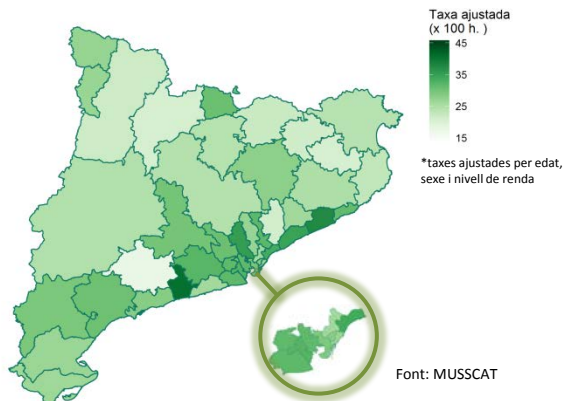
Font: MUSSCAT

Taxa ajustada* d'obesitat, 2017

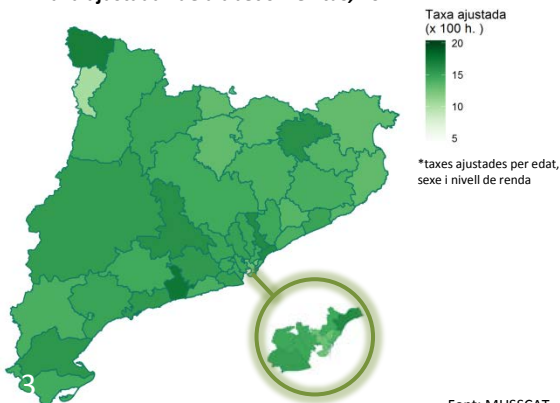
Font: MUSSCAT

Taxa ajustada* d'hiperlipidèmia, 2017

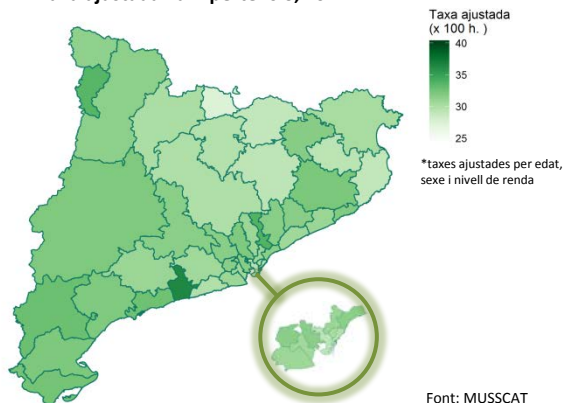
Font: MUSSCAT

Taxa ajustada* de diabetis mellitus, 2017

Font: MUSSCAT

Taxa ajustada* d'hipertensió, 2017

Font: MUSSCAT

Obesitat: les AGA amb taxes més baixes corresponen a Cerdanya, Baix Empordà, Barcelona Dreta i Barcelona Esquerra, i les taxes més elevades a Gironès Sud i Selva Interior, Pallars, Baix Ebre, Baix Vallès i Anoia.

Diabetis mellitus: és el FRCV amb les taxes més baixes i mostra poca variabilitat territorial.

Hiperlipidèmia: és el segon FRCV amb taxes més baixes, però presenta variabilitat territorial. Les AGA amb taxes més baixes són Alt Camp i Conca de Barberà, Gironès Nord i Pla de l'Estany, Alt Urgell i Vallès Oriental i Central, mentre que les AGA amb les taxes més elevades són Baix Penedès, Alt Maresme, Vallès Occidental Oest, Maresme Central i Barcelonès Nord i Baix Maresme.

Hipertensió: és el FRCV amb les taxes més elevades i amb poca variabilitat territorial. Les AGA Baix Penedès i Baix Vallès són les que tenen les taxes més elevades, i Baix Empordà i Osona són les que les tenen més baixes.

ESDEVENIMENTS CARDIOVASCULARS

L'any 2017 l'infart agut de miocardi (IAM) va generar prop de 8.000 ingressos hospitalaris a Catalunya, mentre que l'ictus o accident vascular cerebral en va ocasionar prop de 13.000, i representen un 5,7% del total de defuncions anuals a Catalunya.

Ictus: són més freqüents en els homes que en les dones i les taxes incrementen amb l'edat. Les persones amb PCSMA i, sobretot, els homes a partir dels 40 anys tenen taxes de més del doble que les persones sense PCSMA.

Els homes, de mitjana, pateixen el primer ictus més joves que les dones i, si tenen una PCSMA, més joves que si no la tenen.

Les persones amb PCSMA i dependència a la cocaïna són, de mitjana, més joves en el moment del primer ictus (48,7 anys en els homes i 46,8 anys en les dones).

IAM: són menys freqüents que els ictus. Es donen més en els homes que en les dones i les taxes incrementen amb l'edat. Les persones amb PCSMA tenen taxes més grans que les persones sense PCSMA. En els homes, en determinats grups d'edat, les taxes es quadrupliquen.

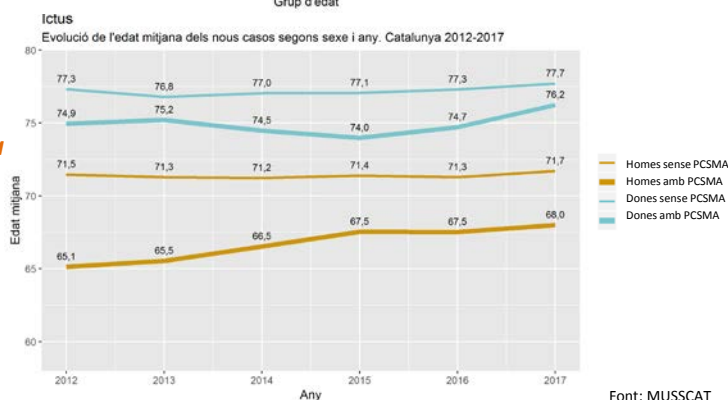
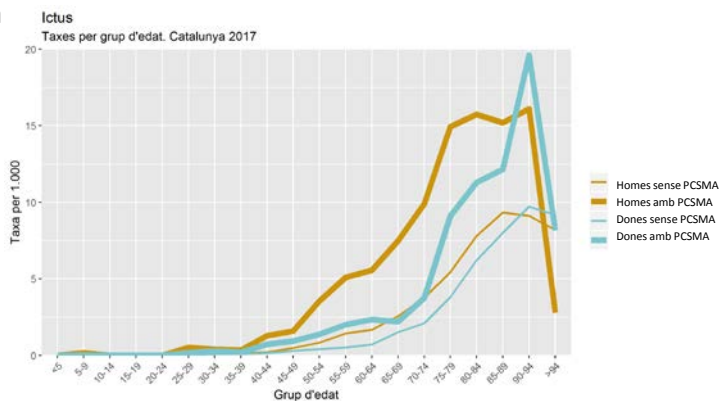
Els homes, de mitjana, pateixen el primer IAM més joves que les dones i, si tenen una PCSMA, més joves que si no la tenen, excepte en els majors de 80 anys.

Els homes i les dones amb dependència a la cocaïna són, de mitjana, més joves en el moment del primer IAM (50,2 anys i 60,1, respectivament).

Edats mitjanes del primer ictus o IAM segons el sexe i el tipus de PCSMA, 2017

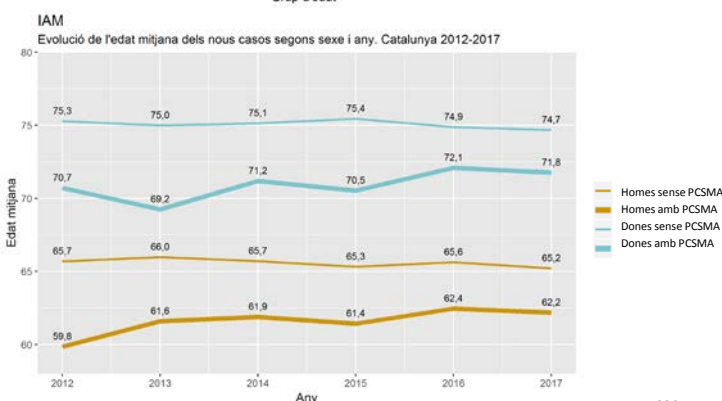
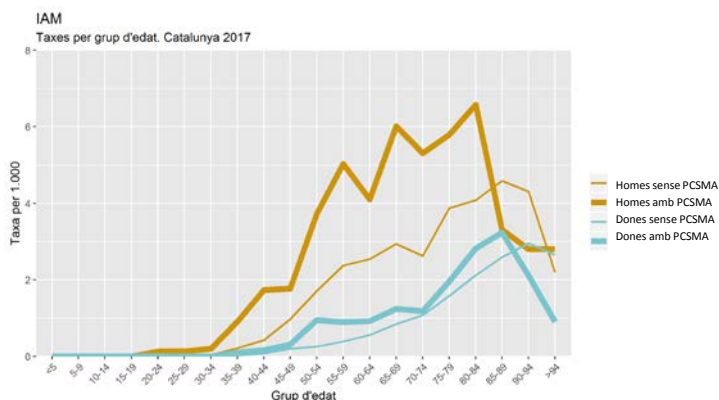
	Ictus		IAM	
	Homes	Dones	Homes	Dones
Depressió major	68,7	75,3	61,4	70,7
Esquizofrènia	66,1	71,5	61,1	72,4
Trastorn bipolar	65,9	72,6	62,3	67,5
Dependència a l'alcohol	65,8	64,1	61,9	60,1
Dependència a la cocaïna	48,7	46,8	50,2	62,3
PCSMA	68,0	76,2	62,2	71,8
Sense PCSMA	71,7	77,2	65,2	74,7

Taxes d'ictus en persones, amb o sense PCSMA, per grup d'edat i sexe, i evolució de l'edat mitjana. Catalunya 2012-2017

Font: MUSSCAT

Taxes d'IAM en persones, amb o sense PCSMA, per grup d'edat i sexe, i evolució de l'edat mitjana. Catalunya 2012-2017

Font: MUSSCAT